

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmoni) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Podróż Ich Mości Cesarstwa. — Ich Mości Cesarstwo oczekiwani w Tryeście. — Ulaśkawienie. — Wielka księżna Helena i W. książę Konstanty w przejeździe. — Nowiny dworu. — Wielki książę Toskański w przejeździe do Drezna. — Mianowania. — Zdawkowe pieniądze papierowe. — Dwór Ich Mości Cesarstwa. — Deputacya gminy żydowskiej z Preszburga. — Książę Leiningen.)

Wiedeń, 18. listopada. *Gazeta wiedeńska* ogłasza o podróży Ich Mości Cesarstwa następującą depeşe telegraficzną Jego Excelencyi Namiestnika w Gracu do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych:

„Grac, 17. listopada 1856.

Ich Mości Cesarstwo przybyli dziś o kwadrans na drugą po południu w najpomysłniejszym zdrowiu na tutejszy dworzec kolei żelaznej, gdzie przełożeni władz cywilnych i wojskowych oczekiwali przybycia Najjaśniejszego Państwa. Tłumy czekającego ludu witały Najjaśniejsze Państwo okrzykami radości. Po śniadaniu udali się Ich Mości Cesarstwo około kwadrans na trzecią w dalszą podróż do Lublany.

W sobotę dnia 15. b. m. w południe wręczyła deputacya rady gminy miasta Wiednia z burmistrzem na czele na osobnej audyencyi Ich Cesarzewiczowskiemu Mościemu Arcyksięciu Karolowi Ludwikowi i Arcyksiężnie Małgorzacie adres gratulacyjny miasta Wiednia na cześć zaślubin Ich Cesarzewiczowskich Mości. Arcyksięstwo raczyli życzenia reprezentantów stolicy państwa przyjmując jak najłaskawiej.

W Tryeście ogłoszono 15. b. m. program uroczystego przyjęcia Ich Mości Cesarstwa na dniu 20go b. m.

— Jego Excelencya jenerał-gubernator Lombardzko-weneckiego królestwa fm. hrabia Radetzky dozwolił wychodźcy politycznemu Francesco Sodis bezkarnego powrotu do c. k. państw austryackich, i przypuścić go napowrót do praw obywatelstwa austryackiego.

— Jej Cesarzew. Mość Wielka Księżna Rosyjska Helena przybyła 11. b. m. z Tyrolu do Werony, a Jego Cesarzew. Mość Wielki Książę Konstanty przejeżdżał z Medyolanu do Wenecyi.

— Jej cesarzew. Mość najdostojniejsza Arcyksiężna Zofia stanęła dnia 16go w Gracu, i udała się dnia 17go przed południem w dalszą podróż do Lublany.

Jego królewicz. Mość Wielki książę Toskanii przybył dnia 15. b. m. wieczór na Gorycycę do Lublany, i ruszył dnia 16. zrana pospiesznym pociągiem w podróż do Wiednia. Jego król. Mość udał się z Wiednia do Drezna.

Jego Excelencya ban fzm. hrabia Jellachich zachorował niebezpiecznie od dziesięciu dni na ponawiające się kurcze piersiowe, jak niestety donosi telegraficzna depeşa z Zagrabia pod d. 16. b. m.

— *Gazeta wiedeńska* donosi: Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem piśmie gabinetowem z dnia 16. b. m. mianować najłaskawiej c. k. tajnego radcę, radcę państwa *Norberta Purkhart* wiceprezydentem c. k. rady państwa.

Ministryum cesarskiego domu i spraw zagranicznych w porozumieniu z ministerstwem handlu nadało aktuariuszowi urzędu powiatowego w Sadagurze *Karolowi Majewskiemu* prowizorycznie systemizowaną posadę aktuariusza przy cesarskiej agencji w Jassach.

Według ogłoszenia wys. ministryum finansów z dnia 15. b. m. wynosiły będące w obiegu zdawkowe pieniądze papierowe (węgierskie) nie przeznaczone do losowania z końcem października r. b. 6,885,098 złr.

— W świącie Ich cesarskich Mości znajdują się fml. i pierwszy jenerał-adjutant hrabia Grüne, fml. baron Kellner; jenerałowie baron Schlitten i baron Müller; fliegel-adjutantanci Karol książę Liechtenstein, hrabia Königsegg, książę Hohenlohe itd., następnie dwór obojga ces. Mości, i oddziały c. k. gwardyi przybocznych. W Lublanie, gdzie Ich ces. Moście staną dziś wieczór, zabawią we wtorek i środę, a we czwartek rano udadzą się w podróż do Tryestu.

W Wenecyi zamysłają Ich ces. Mości zabawić po koniec grudnia, a potem odbyć dalszą podróż do Medyolanu.

Deputacya żydowskiej gminy w Preszburgu przybyła, jak co-roczenie tak i teraz, dniem przed św. Marcinem do Wiednia, aby według starodawnego obyczaju z uszanowaniem złożyć Ich c. k. Mościom i innym członkom najjaśniejszego cesarskiego domu zwyczajny podarunek tłustych, pięknie ozdobionych gęsi.

Ich c. k. Mości przyjmowali 10. b. m. członków tegorocznej deputacyi na osobnej audyencyi, a pan Pappenheim miał zaszczyt przy tej sposobności przemówić do Ich ces. Mości następujące słowa:

„Starodawnym obyczajem ośmiela się najuniżeńsza żydowska gmina miasta Preszburga złożyć Waszej c. k. Apost. Mości w największej pokorze świętą u niej roczną ofiarę, i przez nas wyrazić najpokorniejszą prośbę, ażebyś ją z wrodzoną świetnemu domowi Habsburgów cesarską łaskawością przyjąć raczył. Z tym hołdem pochodzącym z bogobojnego obyczaju naszych ojców łączymy, jako modlitwę z ofiarą, zapewnienie niezłomnej naszej wierności, niezachwianego przywiązania do dostojnego tronu Waszych ces. Mości i do całego najjaśniejszego domu cesarskiego, błagamy, ażeby nieba złożyły opiekę i błogosławieństwo na wszystkich jego członków, i prosimy, ażebyście Wasze cesarskie Moście raczyli naszą najuniżeńszą gminę i nadal obdarzać swoją łaskawością cesarską.“

Ich c. k. Mości przyjęli deputacyę i raczyli dać im odpowiedź w najłaskawszych wyrazach.

Z Amorbach donoszą dziennikowi *Fr. P. Z.*, że JO. Karol książę Leiningen umarł w noc na dzień 14. w Waldleiningen. Dostojny ten książę, jak wiadomo brat przyrodni Wiktoryni królowy angielskiej, urodził się dnia 12. wrzesnia 1804, skończył więc pięćdziesiąty drugi rok przed dwoma miesiącami.

Ameryka.

(Zamknięcie izb brazylijskich mową od tronu.)

Rio de Janeiro, 20. września. Cesarz brazylijski zamknął tegoroczne posiedzenia Izb dnia dzisiejszego mową od tronu, w której między innymi tak się wyraził: „Podźwignienie szkół publicznych wydziałów rozmaitych, założenie banku narodowego, zaprowadzenie sądownictwa osobnego dla handlu i utworzenie rady w sprawach marynarki, kredyt przyzwolony na wybudowanie doków, reforma wyborów i inne środki wielce pożyteczne są najlepszym dowodem Waszej gorliwości i poświęcenia się dla dobra Brazylii. Handel, rękodzielnictwo i rolnictwo zawdzięczają Wam ulgę i rozmaite korzyści, jakie za staraniem Waszem osiągnęły ułatwieniem komunikacyi i powiększeniem liczby wolnych robotników. Były to istotnie rzeczy najbardziej krajowi potrzebne. Wymieniano już ratyfikacyę traktatu przyjaźni, handlu i żeglugi zawartego między Brazylią i związkiem argentyńskim, tudzież konwencyę zawartą między naszym dworem i republiką paraguańską. Rząd mój dokładać będzie wszelkich usiłowań względem przychylenia mieszkańcom tych korzyści, jakich według postanowień tych traktatów dobro powszechne i handel krajowy słusznie spodziewać się może. Wątpliwości, jakie zachodziły względem uregulowania granicy między Brazylią i Uruguay uchylono postanowieniami ugody obopólnej między odnoszącymi się komisarzami. W stosunkach naszych do wszystkich innych mocarstw zachowuje się ciągle dawne dobre porozumienie i dawna przyjaźń.“

Hiszpania.

(Bliskie pojednanie dwóch linii królewskiej familii. — Koleje żelazne. — Okolnik względem ograniczenia prasy. — Depesze z 13. i 14. listopada.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 10. listopada: „Od kilku dni mówią tu z coraz większą pewnością, że synowie Don Karlosa pragną uznać Królowę Izabelę, a tem samem że i stronictwo ich także podda się rządowi obecnym. W takim razie powiadają, zaślubiłby jeden z tych synów księżniczke Asturyi. Spodziewają się, mówi *Epoca*, że pojednanie to nastąpi przed imieniami Królowy (19. listopada), tylko wątpliwość jest, czy Montemolin zgodzi się na to, co zrobią Don Juan, Don Fernando i Don Sebastian, i niewiadomo także, czy w razie uznania powrócą ci książęta do Hiszpanii, czy też pozostaną za granicą. Don Juan de Bourbon znajduje się obecnie w Londynie, Don Carlos jedzie za bratem Don Fernandem do Wenecyi. — Budowie kolei żelaznych odbywają się z największą gorliwością. Cała linia do Alikante będzie wkrótce gotowa, i Madryt zostanie połączony z morzem. Linia z Madrytu do Saragosa jest już

wytyczona, a z Burgos do Waladolidy będzie wkrótce rozpoczęta. Towarzystwa kolei z Sewili do Korduby i z Sewili do Jerez pracują z wielką gorliwością.

— *Gaceta* ogłosiła następujący okólnik ministra spraw wewnętrznych do gubernatorów prowincjonalnych:

„Dekret z 2go b. m., którym przywrócono rozporządzenie o druku z 6. lipca 1845, równie jak rozporządzenie z 10. kwietnia 1844, do którego się odnosi, odpowiada zupełnie potrzebom teraźniejszego społeczeństwa. Rozporządzenie to otwiera objawieniu myśli wolne pole, przywilej najważniejszy nowego czasu — chroni i zabezpiecza wszystkie żywotne siły hiszpańskiego narodu, które jego byt, jego historię stanowią, i przywraca mu owe znaczenie i szlachetność z jakiej całemu światu jest znany. Jest przeto rzeczą największej wagi, ażeby to co postanawia wykonywano, a co zabrania zaniechano i żeby nikt bezkarnie nie gwałcił rozporządzenia. W tym zamiarze i dla regularniejszego postępowania raczyła Jej król. Mość wydać następujące instrukcje: I. Nie wolno żadnej kontrowersyi co do dekretów w sprawach religijnych oprócz pod pewnymi warunkami i za pozwoleniem dyecezyi. Przepięstwa w tej mierze nie będziesz pan więc cierpieć. Niewolno w jakimkolwiek drukowanym piśmie nastawać na rzymsko-apostolską religię katolicką, ani też rozwijać zdania sprzeciwiające się dogmom i obrządkowi, również nie wolno rozprawiać nad potrzebą utrzymania jedności wiary w Hiszpanii; dawniej bronili Hiszpanie krwią swoją tej jedności w kraju i zagranicą, wiekami przeszła w krew i życie i jest przekonaniem wszystkich najchlubniejszą sławą naszej ojczyzny. II. Uświęcona osoba monarchy i instytucja królewska zostają w uszanowaniu i pod żadnym pozorem nie mogą być przedmiotem dyskusyi w pismach publicznych; tego wymagają istniejące ustawy, tego żąda instytucja kraju, tego domaga się porządek socyalny, który od nowych wstrząśnień i niebezpieczeństw chronić należy. Dlatego należy jak najściślej zapobiedz sprzedawaniu wszelkich broszur, ulotnych pism lub dzienników, które otwarcie lub tajemnie pracują nad zmniejszeniem szacunku i posłuszeństwa, jakie kraj jest winien tronowi, panującej dynastyi i fundamentalnej ustawie monarchii. III. Podobnież zakazana jest publikacja każdego drukowanego pisma, w którym co do osnowy, szczegółów albo zasad zawarte jest targnięcie się na własność albo inne podstawy ludzkiego społeczeństwa. Najmniejsze przekroczenie wiedzie niebawem do najsmutniejszych skutków. Podkładania ognia, które zaszły w niektórych miastach półwyspu, i przyjęły smutkiem serce Królowej, nie są dziełem właściwych zbrodniarzy, są to naturalne skutki rozszerzonych, nauk zgubnych, którym silną ręką koniec położyc się godzi. Tak przepisują ustawy, a rząd wypełnia najpierwszą z swych powinności, zalecając panu stanowczemu onych zastosowanie. Jej Mości Królowa chce także, ażeby z taką samą surowością przeszkodzono ogłoszeniu każdego pisma, któreby mogło zepsuć obyczaje i przezto w łonie familii smutne spowodować zaburzenie. Niezbędną jest potrzeba, ażeby pisma, które w Hiszpanii są ogłaszane, mogły iść z rąk do rąk, i żeby się nierumieniono za nie, żeby przeto nie cierpiała edukacja publiczna i żeby te pisma nie zatrzymały serca młodzieży. Tylko tak może towarzystwo być utrzymane, i tylko takiego objawienia swych myśli dozwala konstytucja każdemu Hiszpanowi. IV. Ci którzy za granicą władają berłem i losem narodów, godni są szacunku i poważania. Zaprowadzone nanowu dekretu zawierają w tym względzie stosowne rozporządzenia, a boleścią byłoby Jej Mości Królowy, gdyby władze nietrzymały się ściśle tych rozporządzeń. Ze względu przeto, że świetna w swych skutkach prasa zamieniona i używana jest za narzędzie przekupstwa i zgorzenia, rozszerzenia szkodliwych myśli, podkopywania węzłów socyalnych, zaburzania pokoju i pomyślności monarchyi, następnie ze względu na to, że dyskusya tylko wtedy może być wolną, gdy poważa to, co religia przypisuje, czego żąda moralność i zasadnicza ustawa państwa, a gdy nakoniec jest potrzebna i nagląca jest powinność przytłumić nadużycia, które oddawna popełniała prasa, a mianowicie pisma peryodyczne, przeto raczyła Jej Mości Królowa (którą Boże zachowaj!) rozkazać, ażebyś Pan wspomniane powyżej instrukcje miał w pamięci i wszelkimi środkami, jakie masz do dyspozycji przyczyniał się do ścisłego ich wykonania. Niech Bóg zachowu Pana w długie lata. — Madryt 8. listopada 1856. (Podpis) *Nocedal.*“

— Depesza z **Madrytu** z 13. listopada donosi: „Gazeta madrycka ogłasza nominacje pana Ayllon ambasadorem hiszpańskim w Lizbonie, pana Souza w Konstantynopolu, pana Castro w Turynie, margrabiego Rivera w Berlinie, a pana Lago Quinones w Szwajcaryi. — Podług ogłoszonego w gazecie rządowej dekretu został stan obłączenia zniesiony. — Ministrowi finansów utworzone zostały na rozmaite wydatki nadzwyczajne kredyty. — *Epoca* oświadcza, że wiadomość podana w kilku dziennikach, jakoby rząd zaprosił królowę Krystynę napowrót do Hiszpanii, jest zupełnie bezzasadna.“

Depesza z **Madrytu** z 14. listopada donosi: „Gazeta madrycka ogłasza dekret, który potwierdza nanowo skuteczną przed dekretem suspensyi sprzedaż dóbr kościelnych. — O zwołaniu Kortezów niesłychać jeszcze nic pewnego.“

Anglia.

(Wykaz handlu połączonych królestw. — Śmierć księcia Leiningen. — Podwyższenie stopy procentowej. — Nadzieja bliskiego załatwienia sprawy neapolitańskiej. — Stosunki Anglii, Rosyi, Persyi i Indyi.)

Londyn, 15. listopada. Ministerjum handlu ogłosiło roczne sprawozdanie o handlu i żegludze połączonych królestw. Wartość

przywozu wynosiła w zeszłym roku 143,660.335 f. szt., mniej o 10 prawie milionów niż roku 1854. Wartość wywozu zaś wynosiła 116,701.041 f. szt., przeszło o 1 milion więcej niż w roku 1854. Wywóz z Rosyi do Anglii, który w roku 1853 wynosił 9,000.000 f. szt. spadł w roku następnym na 2,000.000, a w roku 1855 na 150.000 f. szt. Wywóz Anglii do Rosyi przewyższał w roku 1853 sumę 4,000.000, w następnym roku spadł na 20.000 f. szt. a w r. 1855 niezastąpił już wcale na uwagę.

— Okretem transportowym „*Stambul*“ odplynęła wczoraj część angielsko-niemieckiej legii do Przylądka.

— Królowa otrzymała przedwczoraj wiadomość o śmierci swego przyrodniego brata, księcia Leiningen, który umarł tego samego dnia zrana. Zaraz po otrzymaniu tej wiadomości oddała Królowa z księciem Albertem wizytę księżny Kent w Frogmore.

— Zważywszy nadzwyczajne poszukiwanie pieniędzy podwyższyła dyrekcyja banku stopę procentową (dotąd 6 lub 7%) na jednostajną kwotę 7% od wszelkiego rodzaju papierów. O podwyższeniu dyskontu banku powiada *Times*: „Krok ten wywołał wielkie zadziwienie. W zeszłym tygodniu przypuszczano wprawdzie dość powszechnie podobieństwo takiego środka, ale później, chociaż niewiemy właściwie dlaczego, przestali myśleć o tem. Wszelako pomimo tej pierwszej niespodzianki chcieli upatrywać w tem koniecznie dalszy ciąg owej roztropnej polityki, która w ciągu wojny chroniła świat finansowy od wszelkiego wstrząśnienia. Powtarzamy jeszcze raz dawne zdanie nasze, że podwyższenie dyskonta niepowinno obudzać najmniejszej obawy. Jest to znak tylko, że inne kraje starają się dostać do rąk nasze pieniądze. Jest to dowód, że tylko jeden lud angielski może obejść się bez pieniędzy, i że wy pożyczamy pieniądze zamiast pożyczać u innych. W tym względzie więc niepotrzebujemy użalać się na nasze stanowisko.“

Dziennikowi *Nord* telegrafują z **Londynu** z 13. listopada: „Sprawa neapolitańska jest bliska załatwienia. Król Neapolu, nieulegając żadnemu obcemu wpływowi, wyda rozporządzenia odpowiadające powszechnym życzeniom. Można nawet przypuszczać, że to nastąpiło już istotnie.“

Morning Post podaje dłuższy artykuł o wojennych stosunkach Anglii, Rosyi, Persyi i Indyi i kończy temi słowy:

„Jeśli Herat upadnie, jeśliby przez niedbałość Francyi lub wzmieszanie się Rosyi w północnej Persyi nasza okupacya Buszyru i nasza wyprawa na Szyras niewywarły pożądanego wpływu na Szacha, wówczas musimy posunąć się do ostatecznych środków, rozpocząć wojnę z Rosyą tak w Europie jak i w Azji, wywołać rewolucyę w Persyi i osadzić załogę angielską w spornej twierdzy. Chociaż wyspa Karrak (czyli Charedż w odnodze perskiej) we względzie komercyalnym małej jest wagi, to przecież zajęcie jej przyniosłoby znaczną korzyść, gdyż stanowiłoby równowagę z rosyjską okupacyą Aszun Ady, a oraz zapewniłoby nam przyczółek komunikacyjny z Bombajem i dogodną stacyę naszej flocie.“

Francya.

(Wiadomości bieżące z Paryża. — Konsulaty zagraniczne. — Nowiny dworu. — Robotnicy konskrybowani. — Jenerał Dufour i sprawa szwajcarska.)

Paryż, 15. listopada. *Monitor* podaje listę sześciu konsulów i dziewięciu wicekonsulów obcych mocarstw, którym nadana została władza wykonawcza; z wicekonsulów są trzej rosyjscy, jeden pruski a jeden neapolitański. — Następcą tronu Toskanii przyjął, jak donosi *Monitor*, tytuł honorowego członka towarzystwa cesarskiego. — Cesarz objeżdżał przedwczoraj miasto otwartym powozem, by zwiedzać na kilku punktach budowle publiczne, które odbywają się z wielką gorliwością. — Wczoraj odbyły się na cześć następcy tronu Toskanii wielkie manewry pod Satory, przyczem Cesarz osobiście dowodził. Królowa Krystyna odjechała do Włoch i 12go b. m. przybyła w towarzystwie swego małżonka i dwóch córek do Marsylii, gdzie miała wsiąść na okręt. Jak słyhać, oddał jej rząd hiszpański do dyspozycji 24 milionów realów tytułem zaliczki z zatrzymanych sekwestrem dochodów. — Przedwczoraj sprzedano znów na ratuszu w drodze licytacji część domenów Neuilly za 448.000 franków.

— Jeden z dzienników bayońskich donosi: Z rozkazu ministra marynarki mają być wszyscy konskrybowani robotnicy okrętowi, którzy niedosłużyli przepisanych lat i nie są żonaci jeszcze, powołani do dalszej służby i przydzieleni do rozmaitych arsenałów marynarki. Z Saint Esprit wysłano już 35 takich robotników do Rochefort. — Z Marsylii donoszą pod dniem 12. listopada, że znówu przybyło tam 107 ludzi gwardyi cesarskiej, by odpłynąć do Algieryi. Umieszczono ich tymczasem w koszarach miejskich.

— Jenerał Dufour miał już posłuchanie u Cesarza. Jak słyhać miał Cesarz Napoleon oświadczyć już dawniej szwajcarskiemu pełnomocnikowi panu Barnam, że uwolnienie pojmanyh rojalistów musi poprzedzić wszelkie umowy. Wtedy zaś można się spodziewać z pewnością, że sprawa ta z zaspokojeniem obu stron załatwiona zostanie. — Marszałek Pelissier przybył z Rouen do Paryża. Obiega pogłoska o bliskim wstąpieniu jego do ministeryum. — Książę Piotr Napoleon ma przybyć do Rzymu, jak donoszą listy tamtejsze.

Belgia.

(Komlasya senatu z adresem u Króla.)

Bruksela, 15. listopada. Król przyjmował dziś z zwykłą ceremonią komisję senatu, która doręczyła mu adres odpowiedzi na mowę od tronu, i przemówił do niej w te słowa:

„Moi panowie! Od dawna już przekonany jestem o życzliwości i wierności senatu. Uczucia te, jestem tego pewny, objawią się nanowo w tej ważnej sesji zbawienną gorliwością, jaką przy umiarkowanej godności i praktycznym duchu odznaczały się zawsze obrady senatu.“

Komisya zaniósła tę odpowiedź senatowi, który odroczył się potem na czas nieoznaczony. — Komisya adresowa izby deputowanych zebrała się dziś pod prezydencją pana Delehayę, i mianowała pana Dechamps sprawozdawcą.

Włochy.

(Mianowania w Turynie. — Kolej z Piemontu na Szwajcaryę do Francji. — Ustęp wojsk austriackich z legacji. — Ulaskawienia w Neapolu. — Wielki książę Toskański wyjeżdża do Drezna.)

W Turynie mianowany został pułkownik Conte Salasco w miejsce zmarłego księcia di Pasyua prefektem królewskich pałaców. Hrabia Nigra pozostaje i nadal szefem administracji listy cywilnej, ale przybiera tytuł ministra królewskiego domu.

„Giornale delle Arti e delle Industrie“ zapewnia, że ze strony Piemontu, Szwajcaryi i Francji porozumiano się już o plan kolei żelaznej z Chambéry do Paryża, i że tylko idzie jeszcze o uzyskanie sankcyi przynależnych rządów.

— „Giornale di Roma“ donosi: Na dniu 26., 27. i 28. paźdz. objęły wojska papieżkie za porozumieniem się z komenderującym generałem c. k. wojsk austriackich, załogowe stacje w rozmaitych miastach Romagny, z których równocześnie ustąpiły wojska cesarskie, wszystko odbyło się w najlepszym porządku i porozumieniu między obustronnymi szefami, tym sposobem zajmują teraz wojska cesarskie w państwie kościelnym tylko Bononię jeszcze i Ankonę.

— Jego Mość Król Neapolu ulaskawił od roku 1849 całkowiec 2629 osób, 296 zmienił zasadzoną karę, 356 ukrocił czas kary, a 49 wygnańcom dozwolił powrócić do kraju. Oprócz tego kazał w roku 1850 zawiesić proces 5875 osób, skompromitowanych podczas zaburzeń w latach 1848 i 1849.

Z Florencyi piszą paryskiemu *Monitorowi* z 9. listopada: „Wielki książę odjeżdża za kilka dni do Drezna, gdzie na dniu 24. b. m. mają się odbyć zaślubiny następcy tronu Toskanii z księżniczką Anną. Jego królewicz. Mość jako też następca tronu i małżonka jego mają dopiero w połowie grudnia powrócić do Florencyi.“

Niemce.

(Przejazd Królowy holenderskiej. — Nowiny dworu Saskiego.)

Frankfurt n. M., 14. listopada. Jej Mość królowa holenderska przybyła tu wczoraj jadąc z powrotem ze Sztutgardy, i przyjmowała wieczór tego dnia posłów: holenderskiego i wirtemburskiego. Dziś przed południem udała się w dalszą podróż do Wajmaru i Berlina.

— Uroczyste oświadczenie o rękę Jej królewicz. Mości księżniczki saskiej Anny dla Jego królewicz. Mości Wielkiego księcia Ferdynanda, następcy tronu Toskanii odbędzie się w przyszły wtorek (18. b. m.) w Dreźnie za pośrednictwem nadzwyczajnego posła księcia Corsini. W kilka dni potem przybędą Ich królewicz. MM. dostojny narzeczony i panujący Wielki książę Toskanii do Drezna, a 24. b. m. nastąpi ceremonia zaślubin.

Rosya.

(Baraki angielskie w Krymie. — Nowe pismo tygodniowe. — Reformy w zawodzie wojskowym.)

Petersburg, 8go listopada. Jenerał Codrington, były naczelny komendant armii angielskiej w Krymie, ofiarował po skończonej wojnie, jak donoszą teraz dzienniki tutejsze, wszystkie niesprzedane baraki jenerałowi rosyjskiemu na korzyść tych osb, które najbardziej ucierpiały w ciągu wojny, i Jego Mość Cesarz zezwolił na przyjęcie tej ofiary.

Z początkiem nowego roku zacznie wychodzić tu nowe pismo tygodniowe pod tytułem: „Złote runo“, poświęcone głównie przemysłowi sybirskich kopalni złota, a przytem także innym gałęziom przemysłu.

Petersburg, 8. listopada. Od czasu wstąpienia na tron terażniejszego Cesarza doczekaliśmy się już niejednej ważnej reformy w zawodzie wojskowym, a szczególnie w najnowszym czasie nastąpiły znaczne zmiany w wyższych zakładach wojskowych. W tej chwili właśnie ogłoszone zostało powiększenie etatu akademii inżynierów Mikołaja, szkoły artylerji Mikołaja, akademii artylerji Michała, szkoły artylerji Michała i akademii sztabu jeneralnego Mikołaja. Także dalekie osady Kozaków kordonu pogranicznego ulegną stosownym zmianom, o czem świadczy wydane także dzisiaj uzupełnienie organicznego statutu orenburskiej armii Kozaków z 12. grudnia 1840. Teraz przyszła także kolej na wojskowe kolonie wschodniej Syberyi. Konne pułki Kozaków (gdz istnieją także bataliony piechoty kozackiej), używane do służby w administracji publicznej, mają otrzymać żołd; innym wyznaczony będzie dodatek do żołdu. Uchwala rady wojennej względem podwyższenia pensyi audytorom armii otrzymała sankcyę Cesarza. Nadto rozporządził Cesarz, ażeby także wszystkim cudzoziemcom, którzy w ciągu ostatniej wojny służyli albo w szeregach armii albo w urzędach wojennych, chociażby nieskładali nawet przysięgi na podaństwo, nadane zostały medale wybite na pamiątkę tej kampanii.

Księstwa Naddunajskie.

(Pomnik Szczepanowi Wielkiemu.)

Z Jas donoszą pod dniem 16. (28.) października: Jego Excelecyja Kaimakam nakazał radzie administracyjnej otworzyć subskrypcyę narodową, z której dochodu ma być wzniesiony spiżowy pomnik na cześć sławnego hospodara Mołdawii, Szczepana Wielkiego. Jego Excelecyja przyczyni się samą podwójną ofiarą do tego dzieła, a charakterze rejenta (chef de l'Etat) i patryoty.

Turcyja.

(Wiadomości bieżące.)

Sułtan dał upominek admirałowi Lyons przepyszną szablę honorową; Sir C. Young, który przywiózł wielkiemu Sułtanowi order podwiązki, będzie taką samą dekoracją zaszczycony.

Francuscy oficerowie i żołnierze, którzy dotychczas jeszcze bawili w Konstantynopolu, odjechali do Francji. Angielski paropływ „Curaço“ odplynął dnia 4. b. m. śród wzburzonego powietrza na czarne morze, a *Presse d'Orient* utrzymuje, że przywiózł angielskim okrętom rozkaz powrócić do Bosforu, gdzie mają przezimować.

Z Suliny dowiadujemy się, że dwie fregaty i jeden awizowy paropływ eskadry angielskiej stoją na kotwicy przed wyspą węzową, a inny okręt wojenny krąży między wyspą i Odessą. Na wyspie węzowej jest 60 tureckich i 6 rosyjskich żołnierzy, którzy w dobrem porozumieniu stoją razem załogą. W Konstantynopolu spodziewają się przybycia dwóch rosyjskich okrętów wojennych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Lublana, 17. listopada. (Telegraficzna depesza J. Excelecyi namiestnika w Lublanie do Jego Exc. ministra spraw wewnętrznych). Ich Mość Cesarstwo przybyli tu dziś wieczór o godzinie 9tej, w najpomyślniejszem zdrowiu, i śród uniesienia radości mieszkańców. — Jej Cesarzewiczowska Mość najdostojniejsza Arcyksiężna Zofia przybyła już o trzeciej godzinie po południu.

Werona, 17. listopada. Jego królewiczowska Mość książę Karol Bawarski przybył do Werony.

Paryż, 18. listop. Wczoraj wieczór renta 3 proc. 67.10. — Według doniesień z Marsylii odplynęła królowa Chrystyna do Civitavecchia. Książęta Hieronim i Napoleon przyjmowali u siebie hrabię Kiselewa.

London, 17. listop. Dziennik *Times* donosi: Listy z Bostonu potwierdzają wiadomość o wyborze Buchanana prezydentem Stanów zjednoczonych Ameryki północnej. Buchanan miał 174 głosów, Freemont 114. Dzienniki angielskie niechętnie przyjęły tę wiadomość.

Wiadomości handlowe.

Tarnopol, 16. listopada. Według doniesień handlowych płacono w pierwszej połowie bieżącego miesiąca na targach w Tarnopolu i Trembowli za pókorzec pszenicy (160 funt.) 3r.30k.—4r.; zyta (150 ft.) 2r.6k.—2r.12k.; jęczmienia (120 ft.) 2r.15k.—1r.26k.; owsa (90 ft.) 1r.3k.—1r.; hreczki 2r.12k.—1r.36k.; kukurudzy 3r.12k.—0; ziemniaków 48k.—34k. Więd. cetnar siana kosztował 1r.27k.—54k. — Więd. funt mięsa wołowego 6k.—6k. Garniec okowity 1r.—28³/₄k. Sag drzewa twardego sprzedawano po 15r.—5r., miękkiego po 13r.30k.—4r.26k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 20. listopada.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	51	4	54
Dukat cesarski	4	55	4	59
Pólimperya ¹ zł. rosyjski	8	30	8	34
Rubel srebrny rosyjski	1	38 ¹ / ₂	1	39 ¹ / ₂
Talar pruski	1	33	1	34 ¹ / ₂
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicj. listy zastawne za 100 złr.	80	24	80	57
Galicyskie obligacye indemnizacyjne	74	24	74	50
5% Pożyczka narodowa	82	45	83	18

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 17. listopada.		w przecięciu	
Obligacye długu państwa	5% za sto	81 ¹ / ₈	81
detto pożyczki narod.	5%	83 ¹ / ₈	83 ¹ / ₁₆
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacye długu państwa	4 ¹ / ₂ %	70	70
detto detto	4%	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—	—
detto detto detto	3%	—	—
detto detto	2 ¹ / ₂ %	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto detto z r. 1839	—	—	—
detto detto z r. 1854	—	106 ³ / ₄	107 107 ¹ / ₄
Obl. więd. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niz. Austr.	5%	86 ¹ / ₂	86 ¹ / ₂
detto galicyjskie i węgierskie	5%	74 ¹ / ₄	74 ⁵ / ₁₆
detto krajów koron.	5%	81 ¹ / ₂	82 82 ¹ / ₂
Akeye bankowe	—	1068	1080 1070
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	570	570
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	—	315 ¹ / ₂	314 ¹ / ₂ 317 ¹ / ₂

	za sto	w przecięciu
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	2532 ¹ / ₂	2532 ¹ / ₂
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 zlr.	258	258
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	582 590 586	586
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 17. listopada.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	107 107	107 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	106 105 ³ / ₈	105 ⁷ / ₈ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 ³ / ₄ 5 ⁵ / ₈	78 ⁵ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—20 19 20	10—20 3 m.
Lyon za 300 franków	123 ³ / ₄ 3 ³ / ₄	123 ³ / ₄ 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	123 ³ / ₄ 3 ³ / ₄	123 ³ / ₄ 2 m.
Paryż za 300 franków	124 ¹ / ₈ 124 123 ⁷ / ₈ 124 124	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	258 l.	258 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	460 462	461 T. S.
Cesarskie dukaty	10	10 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83³/₈—83⁷/₈. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% 93¹/₂ — 94. Obligacje długu państwa 5% 81⁵/₈—81³/₈, detto 4¹/₂ % 70¹/₂—70³/₄, detto 4% 63³/₄—63⁷/₈, detto 3% 49¹/₈—49³/₈. detto 2¹/₂ % 40¹/₂—40³/₄, detto 1% 16¹/₄ — 16¹/₂. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 94 — 95. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% 92 — 93. Obligacje indem. niższ. austr. 5% 86³/₄ — 87. Galic. i węgier. 5% 74¹/₂ — 75. Detto innych krajów koron. 82 — 82¹/₂. Obl. bank. 2¹/₂ % 60 — 60¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 260 — 262. Detto z r. 1839 125¹/₂ — 126¹/₂. Detto z r. 1854 108¹/₂ — 108⁵/₈. Renty Como 13³/₄ — 14.

Galic. list. zastawne 4% 79 — 80. Póln. Oblig. Prior. 5% 83¹/₈—83³/₈. Glognickie 5% 79 — 80. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Oblig. Lloyd'y (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 117 — 118. Akcyj bank. narodowego 1068 — 1070. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 328³/₄ — 329. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 114 — 114¹/₂. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 257 — 259. Detto póln. kolei 253¹/₄ — 253¹/₂. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 325³/₄ — 326. Detto tow. żegl. parowej 589 — 590. Detto 13. wydania 582 — 584. Detto Lloyd'a 420 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80. Akcyje młyna parowego wiedz. 78 — 79. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 24 — 25. Detto 2. wydania 40 — 41. Esterhazego losy 40 zlr. 71¹/₂ — 72. Windischgrätz'a losy 24 — 24¹/₄. Waldsteina losy 23³/₄ — 24. Keglevicha losy 11 — 11¹/₄. Ks. Salma losy 38³/₄ — 39. St. Genois 39—39¹/₄. Palfiego losy 37¹/₂—38. Clarego 36³/₄ — 37.

Amsterdam 2 m. 88¹/₂. — Augsburg Uso 106³/₈. — Bukareszt 31 T. 259 — —. — Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 105¹/₂ — Hamburg 2 m. 78¹/₄. — Liwna 2 m. 105¹/₂ l. — Londyn 3 m. 10.17¹/₂. — Medyolan 2 m. 105. — Paryż 2 m. 123¹/₂. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9¹/₄ — —.

— Napoleondor 8 17—8 17¹/₂. Angielskie Sover. 10 25. — 10 26. Imperyal Ros. 8 32 — —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. listopada.

Oblig. długu państwa 5% 81¹/₁₆; 4¹/₂ 71; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂ % —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1068. Akcyje kolei póln. —. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 580. Lloyd 422¹/₂. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompotowego à 500 zlr. — zlr.

Amsterdam l. 2 m. 88¹/₈. Augsburg 106⁵/₈ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 105¹/₄ 2 m. Hamburg 78³/₈ 2 m. Liwna — l. 2m. Londyn 10 — 17. 2 m. Medyolan —. Marsylia 123. Paryż 123¹/₄. Bukareszt 259¹/₂ Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9⁷/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indem. —; innych krajów koron. 75⁵/₈. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 108¹/₈. Pożyczka narodowa 83³/₈. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 324¹/₂. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 205¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. listopada

Hr. Kalinowski Wład., z Bakowiec. — Hr. Krasiński Piotr, z Rohatyna. — Hr. Piniński Leonhard, z Grzymałowa. — Hr. Starzyński Leopold, z Podkamienia. — Baron Brunicki Julian, z Podhorzec. — PP. Stobiecki Michał, z Bertyszowa. — Mysłowski Mar., z Kopeczyniec. — Kochanowski Ant., z Czerniowiec. — Onyszkiewicz Rudolf, adw. kraj., ze Strzja. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Cielecki Ferd., z Byczkowiec. — Rulikowski Kaj., z Świtarczowa. — Rylski Henr., z Dłużniowa. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Januszowski Jul., ze Strzja. — Budziński Ant., z Leszczyna. — Drohojewski Wład., c. k. kanc. jen. konzul., z Belzca. — Jabłonowski Józef, z Rawy. — Miziumski Józef, z Dawidkowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. listopada.

PP. Niezabitowski Wład., do Uhrec. — Bobowski Leon, do Cykowa. — Mierzyński Rafał, do Baryłowa. — Skrzyszewski Michał, do Belzca.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 19. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	327.26	— 3.0 ⁰	90.8	póln.-wsch. sl.	pochmurno
2. god. popoł.	327.94	— 2.3 ⁰	86.4	" sl.	pogoda
10. god. wiecz.	328.84	— 5.0 ⁰	88.9	" sl.	"

T E A T R.

Dziś: Na dochód pana Ignacego Kalicińskiego dramat polski: „Maryanna czyli Mogiła ojea.“

KRONIKA.

Wydział nauk przyrodzonych ces. król. akademii nauk postanowił wyznaczyć 6000 zlr. m. k. tytułem subwencji dla dwóch badaczy natury, którzyby w zamiarach naukowych połączyli się do obliczonej na dwa lata wyprawy c. k. fregaty parowej „Novara“ około świata. Akademia cesarska nie ma zamiaru robić specjalnego wyboru, lecz zamysła przedłożyć listę uczonych ochotników do rozstrzygnięcia naczelnemu komendantowi marynarki.

— Angielski order podwiązki posiadają obecnie następujący monarchowie i książęta: Królowa angielska, książę Walii, książę Albert, król Hanoweru, książę Cambridge, król Belgii, król Wirtembergu, król pruski, król saski, panujący książę w Sachsen-Meiningen, panujący książę Brunświcki, panujący książę w Sachsen-Koburg-Gotha, książę Leiningen, Cesarz Napoleon i Sultan Abdul-Medzid. Oprócz tych jest liczba kawalerów tego orderu ograniczona na 25.

— „Chronicle“ opowiada, że okręt „Cuban“ płynąc z Demerary został nagle w żegludze swej wstrzymany, gdyż uderzył na jakiś przedmiot tak gwałtownie, że na pokładzie wszyscy majątkowie popadali na ziemię. Okazało się przytem, że okręt najechał na wieloryba zapewne ogromnego, kiedy mimo swej ciężkości (500 beczek ładunku) i mocnego rozpędu z pełnemi żaglami stanął od uderzenia na miejscu.

— W jerozolimskiej korespondencji do gazety tryestyńskiej, w której zawierają się dokładne doniesienia o szczegółach budowy austriackiej gospody dla pielgrzymów, użalają się na upadek nowszych nawet pomników kościelnych i innych, szczególnie zaś kościoła grobu świętego wystawionego nie tylko na wpływ powietrza i deszczów, lecz nadto stojącego otworem nawet i dla pactwa.

Śród tego jednak upadku — pisze dalej korespondent — wnoszą się nowe, wspaniałe budowy; do najwspanialszych należy austriacka gospoda dla pielgrzymów, do wniesienia której podał pierwszą myśl c. k. konzul austriacki p. Pizzamono.

Na rogu „Via dolorosa“ i gościńca damasceńskiego, w miejscu, gdzie Szymon z Arymatei pomógł krzyż dźwigać Chrystusowi, wznosić się będzie główne zabudowanie ze stykającym się budynkiem pobocznym w stylu średniowiecznym, długości 25 sążni wiedeńskich a szerokości 11¹/₂ sążni. Wnijście stanowić będzie przedsiń o 6ściu słupach z terasą, a wewnątrz tej przedsińi umieszczono

ne być mają posągi św. Franciszka i św. Józefa w niszach po obu stronach drzwi wchodowych.

Zewnętrzna struktura budowy ozdobiona będzie białym i czerwonym kamieniem warstwami układanych, jak to przychodzi w najukazalszych budowach wschodniej i zachodniej sztuki budowniczej, i reprezentować ma barwy ojezyste, których pochodzenie dzieje wykazują.

Podział pomieszczeń gospody jest zwyczajny. Pielgrzymi wchodzić będą do stancyi swych korytarzem ciągnącym się wzdłuż całego zabudowania. Schody otwarte prowadzą na dalsze piętra. Z głównego zabudowania wiodą w dalszym ciągu korytarza otwarte z obu stron arkady do pobocznych i nieco niższych zabudowań, przeznaczonych także na przyjęcie pielgrzymów.

W głównem zabudowaniu pomieści się w 15 poczęści większych, częścią zaś mniejszych izbach w razie potrzeby do 100 pielgrzymów, a w zabudowaniach pobocznych będzie miejsce dla 50. W głównem zabudowaniu znajduje się oprócz tego refektarz, infirmarya, druga sala jadalna i kaplica; niżej znajduje się kuchnia, spiżarnia, obszerne składy i schowki rozmaite.

Pięć potąd odszukanych dawnych cystern w skale wykutych zaopatrywać będzie wodą gospodę.

Potąd wybudowano już fundamenta prawie całkiem, a cała budowa ukończona być może jeszcze przed upływem roku bieżącego.

Dla natrafianych gruzów musiano głębiej kopać na fundamenta, które w wielu miejscach mają 8 do 9 sążni głębi począwszy od podłogi poziomu. — Teraz zaś budują już na twardej opoce.

Do tej budowy użyto 350 do 400 robotników pod kierunkiem budowniczego Endlicher'a z Wiednia, który plan jej wypracował.

Kamienie i wapno zwożą wielbładami i osłami i niemi też ziemię i gruz wywożą, a niedawno zaczęto zaprzęgać do wozów także i muły, a czego w Jerozolimie już od kilku wieków nie widziano. Dostawa materiałów budowlanych temi wozami odbywa się spieszenie i z większem ułatwieniem.

Kamienie zwożą z trzech kamieniołomów w pobliżu miasta, a kamieniarze wyciosali już potrzebne płyty i kwadry kamienne.

Spodziewają się, że główne zabudowanie będzie w ciągu roku przyszłego zupełnie ukończone, i na wielkanoc 1858 do zamieszkania przysposobione.